

Yönetim

İstanbul, 29 Mart 2008

Bugün, İstanbul'da, Haseki'deki İl Merkezimizde yapacağımız konuşma, "YÖNETİM" konusunda olacaktır.

Bir toplumun yönetimi, onun diğer toplumlarla karşılaştırılmasında, ileriliği ve geriliği, güçlülüğü ve zayıflığı konusunda en objektif bir ölçüyü verir bize. Yönetim zaafı af kabul etmez, tolerans kaldırmaz. Tarih, devletler mezarlığında, en büyük ecel sebebi olarak, yönetim zaafını kaydeder. Devlet adamı olma, yönetim kudreti vasfını taşıma demektir.

Yönetimin kalitesi, bir çok şartın bir araya gelmesinden doğan bir sonuçtur. Önce toplumun sağlamlığı buna ana zemin ve platform teşkil eder. Yönetimin ilk ve temel güvencesi, üzerinde yükseleceği tavan toplum kaidesidir. İkincilikle, kurumlar ve kurumları birbirine âhenkli bir şekilde bağlayan sistem gelir. Sistem bir makine ise, onu işleten yakıt, rejimdir, yönetim tarzıdır. Aileden devlet yönetimine giden yolda eğitim, eğitimin canlı ortamı kültür, kültürün başı ve sonu medeniyet bize iyi yönetimin ipuçlarını verir. Tüm bunlar bir daire düzeni içinde birbirine bağlıdır. Dairenin her noktası, hem bir başlangıç, hem bir son, hem ilk nokta, hem son noktadır.

Yönetim için, ilkeler vardır. Ama bir temel ilke de ilkeye sahip olmanın yetmeyip uygulamanın önemine vurgu yapar. Diğer bir ilke ya da kural, ilkeler ve uygulamalar arasındaki âhenktir, uyumdur. Özgürlükle itaat, serbestlikle disiplin, atamayla seçme, gelenekle yenilik, hakla sorumluluk vb. değerler, ilkeler arasındaki oran, toplumun şartları ve devletin pozisyonu düşünülerek iyi ayarlanmazsa problem çıkmakta gecikmez. Zaaf görülür. Devlet sarsılır.

İnsana verilen ilaçtaki doz gibi, yönetimde sertlik,

yumuşaklık, insanlara karşı tutum, seçkinlikler, eşitlikler vb. özellikler, tarihî gelişimleri içinde değerlendirilerek devlet tavrı, en hassas eczane terazisinde tartılarak belirlenmek zorunluluğu toplum biliminin bir kuralıdır.

Bizatihi hiçbir yönetim tarzı, mutlak iyi veya mutlak kötü olarak değerlendirilemez. Bazı çağlarda bazı yönetim tarzı bu şekilde düşünülmüş ve empoze edilmek istenmişse de, bugün tarih, bize muhteşem bir sergi gibi yönetim tarzlarının geniş bir envanterini bir müze zenginliği ile sunmaktadır.

Yüzlerce, hatta binlerce yıl, insanlar hanedanlık sistemiyle yönetilmiştir. Çin, Mısır Medeniyeti yönetim ve devletlerini olduğu kadar, Roma ve daha sonraki imparatorluklar, bu tür bir rejimle ayakta durmuşlardır. Veraset sistemi, bu büyük devletlerin devam etmesini sağladığı gibi, içinde taşıdığı zaafı, yıkılmalarında da rol oynamıştır.

Eski sitelerde halk yönetimi, bugünkü gibi cumhuriyet, demokrasi kelimeleriyle ifade edilmişse de, bunların içerikleri eski çağlarla bu çağ arasında çok farklılık arz etmektedir.

Bu bakımdandır ki, isimden çok içeriğe, niteliğe, şekilden çok öze dikkat etmek gerekir. Bir rejim, sadece taşıdığı isimle yönetimin iyiliğini garanti edemez.

İslâm, bu sebeptendir ki, biçimden çok öze değer vermiş, bu özün toplumun huzur ve iyiliğini sağlayacak ilkeler, kurallar ve uygulamalarla oluşup süreceğini öngörmüştür.

Mısır, İran ve Bizans yönetimlerinin tecrübelerinden de yararlanan islâm, Abbasiler, Selçuklular, Osmanlılar devletleriyle olduğu kadar, küçük islâm devletlerinde dahi eşsiz yönetim, adalet, sağlam devlet, yüksek idare örneklerini bolca sergilemiştir.

Bugün İslâm Dünyası, daha çok Batı'dan alınan rejimlerle

devletlerini yaşatmaya çalışmakta ise de, bunların yerine oturmuş, rejimler olarak halka mutluluk sağladığını söylemek, çok da gerçekçi ve objektif bir tesbit olmaz.

Teknolojiden gelen ve daha çok biçimsel olan imkânların göz kamaştırıcılığı, otomatik olarak bu imkânların, hemen toplumumuza iyi yönetim sağlayacağı düşüncesine bizi götürmemelidir.

Türkiye, Pakistan, Mısır ve diğer islâm ülkelerine baktığımızda, darbeler, istikrarsızlıklar, karışıklıklarla sık sık sarsılan devletlerin hayatı, ne yazık ki, kaotik bir yapıdan arındırılmamakta, sürekli gerilim, toplumun içten içe çürümesine sebep olmakta olduğu gözlemlenmektedir.

Siyasî yapı, birbirlerine yardımcı olan kurumlar yerine birbirlerini yıkmaya çalışan kümelenmeler manzarası arz etmektedir. İktidar ve muhalefet ilişkisi, “hayır için yarışanlar” ölçüsünün dışında, devletin yararı için yapılan eleştiri olarak görülmesi mümkün olmayan bir niyet ve ruh göstermektedir. Siyasî partiler, birbirine düşman gibi davranmakta, kitleler arasında nefret ve kin duyguları uyandırılarak körüklenmektedirler.

Oysa, İslâm Düzeni, kardeşlik üzerine kurulu bir düzendir. Kur'an-ı Kerim'in ebedî kuralları, bilinmekte ve bin yıldan fazla bir zamandan beri uygulanarak insanlara birlikte yaşamının altın anahtarlarını sunmaktadır.

İslâm Dünyası'nın bir iki yüz yıldır yaşadığı Fetret Dönemi, Batı'dan alınan yönetim tarzlarının yüzeysel taklitleriyle değil, biçimden çok öze yönelerek ve dikkat ederek, Kur'an'ın ilke ve önerileri, geçmiş zaman devlet tecrübeleri, yüksek kültür ve medeniyet seviyesi, ülkelerimizi koruma bilinci ile kurulacak yeni yönetimlerle tasfiye edilecek, yeni ve tarihî parlak bir dönem açılacaktır.

YÜCE DİRİLİŞ PARTİSİ

Genel Başkanı

A. Sezai KARAKOÇ